

Ungdata i Nordland – 2019

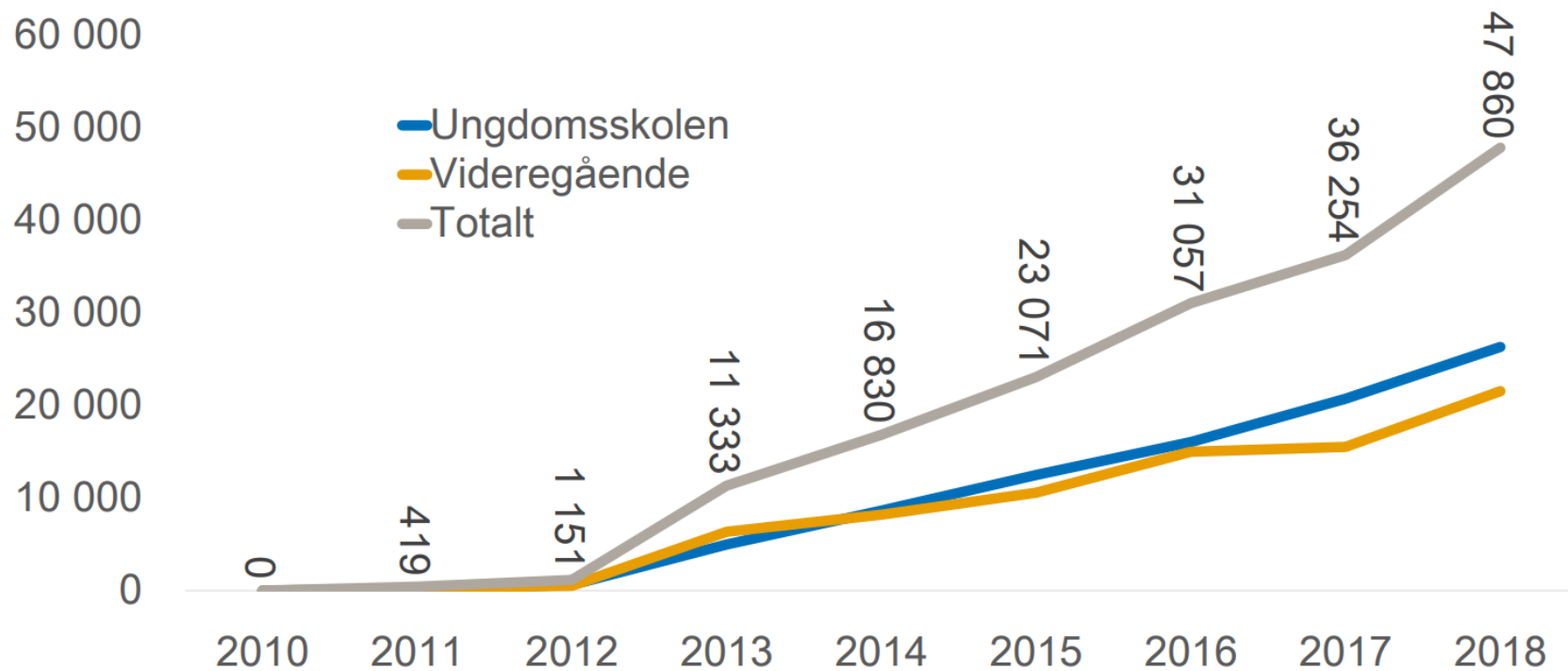
KORUS
NORD
Kompetansesenter rus Nord-Norge

- Nasjonale trender fra Ungdata 2018
- Ung i Nordland 2019
- Hvordan bruke resultatene?

OSLOMET

Nærmere 50 000 har deltatt fra Nord-Norge

Helheten i ungdoms liv

FORELDRE OG VENNER

- Relasjoner mellom foreldre og barn
- Familieøkonomi
- Vennenettverk

SKOLE OG FRAMTID

- Skoletrivsel og lekser
- Skulking
- Syn på framtida

FRITID

- Organisert fritid
- Uteorientert fritid og shopping
- Mediebruk

HELSE OG TRIVSEL

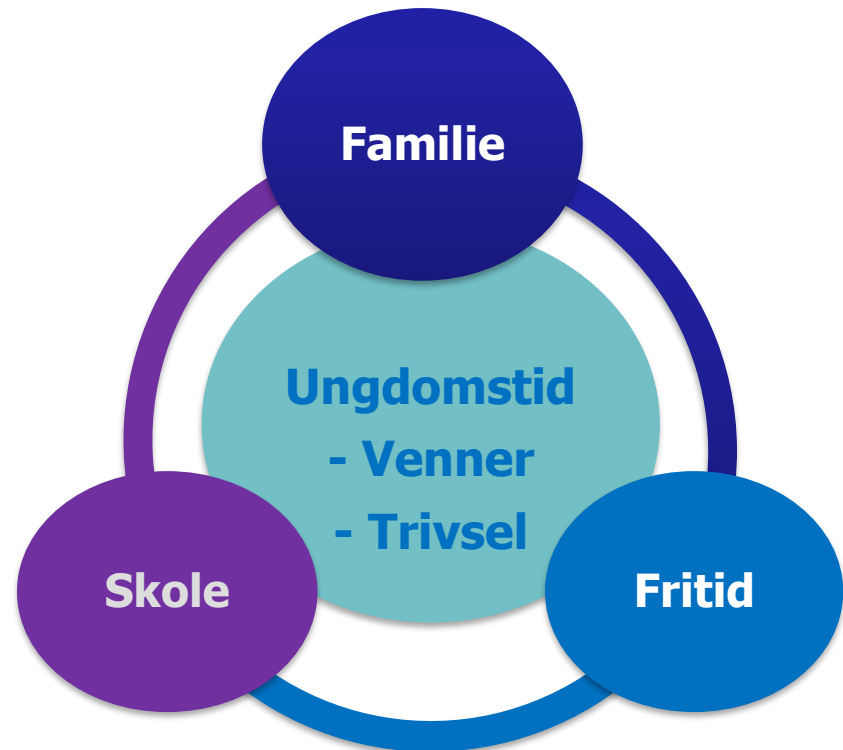
- Psykisk helse
- Fysisk aktivitet
- Trivsel og mobbing

TOBAKK OG RUS

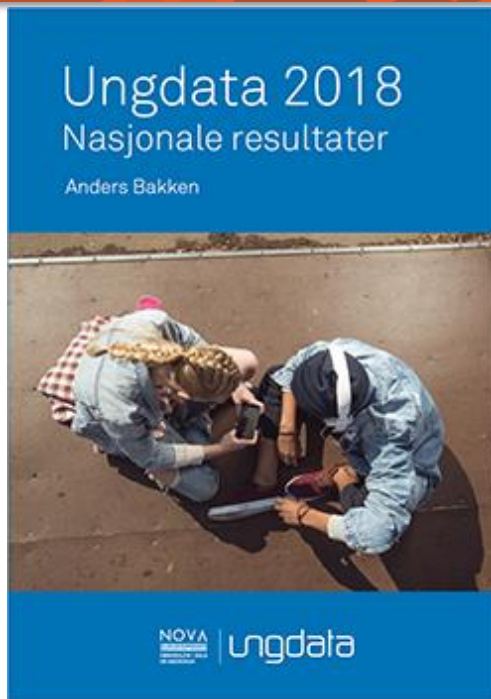
- Bruk av tobakk og alkohol
- Illegale rusmidler
- Alkohol blant venner/foreldre og tilgjengelighet

RISIKOATFERD OG VOLD

- Lovbrudd
- Kontakt med politiet
- Slåssing, vold og trusler om vold

Det store bildet: Ungdata 2018

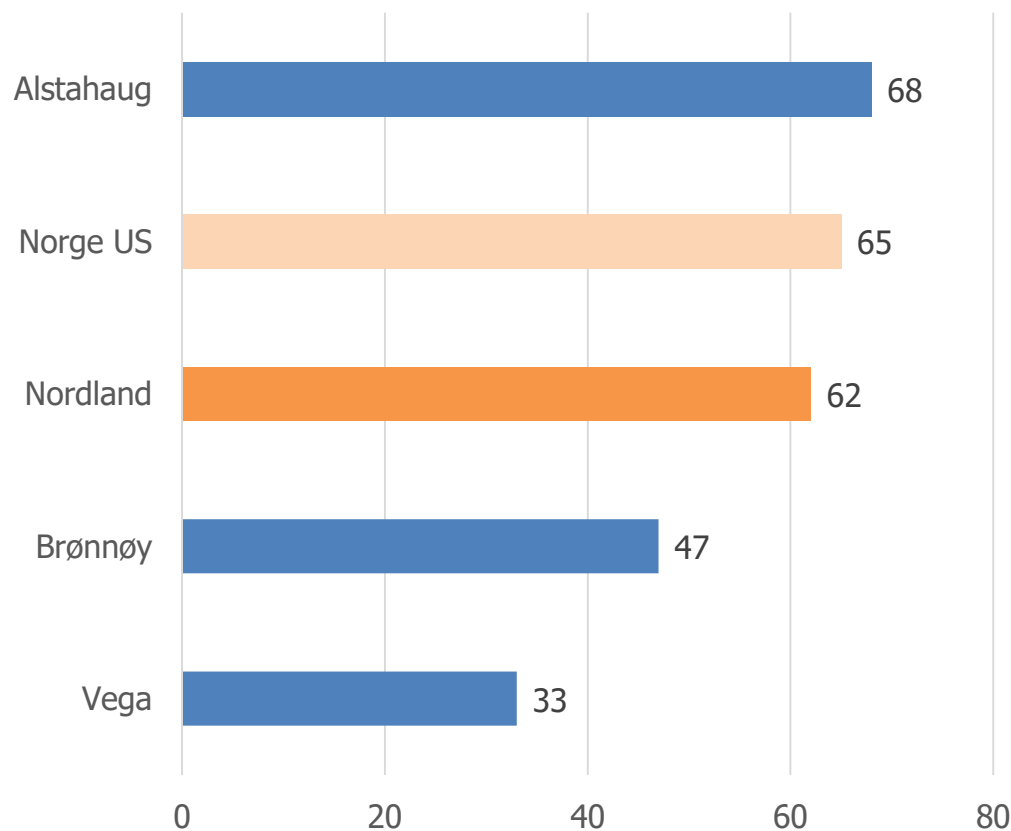
- Nedgangen i alkoholbruk på U.trinnet, har stoppet opp (!)
- Økt grad av risikoatferd
 - Andel involvert i nasking hæver øker
 - Økning i andelen som rapporterer om skader på grunn av vold
- Betydelig økning i cannabisbruken blant elever på VGS
- Flere opplever psykiske plager og ensomhet

- De fleste unge i Norge har det bra, de trives godt på skolen, rapporterer at de har venner, gode relasjoner til foreldrene og er aktive på fritidsarenaen (ca 80 %)

Andelen som er fornøyd med skolen sin

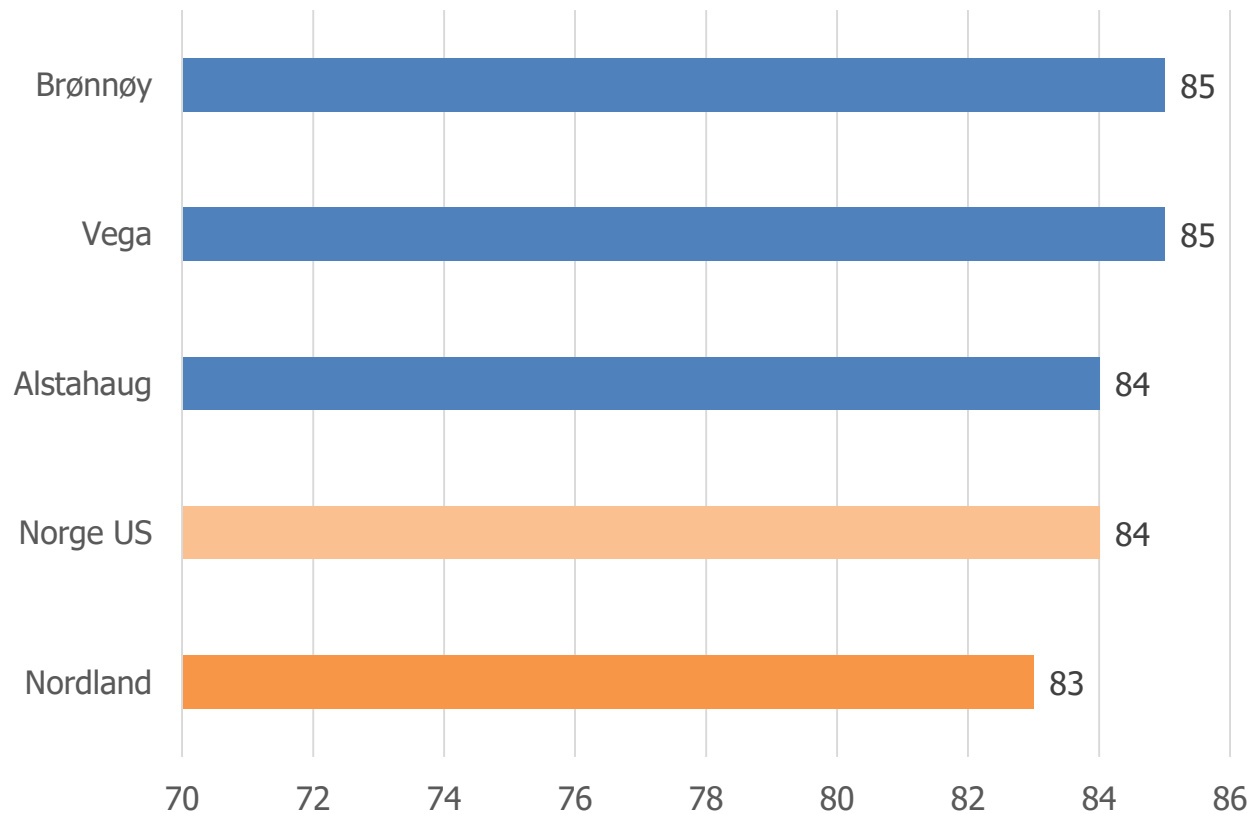
(Hvor fornøyd er du med skolen du går på? Prosentandel som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd»)

Kommune	Antall deltakere	Svarprosent
Alstahaug	238	92%
Brønnøy	245	81%
Vega	41	87%

Andelen som er fornøyd med foreldrene sine

(Hvor fornøyd er du med foreldrene dine? Andel som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd»)

Sosiale relasjoner i ungdomstida

Identifisering og beskrivelse av ungdom med svake relasjoner til foreldre, skole og venner

PATRICK LIE ANDERSEN & MARIANNE DÆHLEN

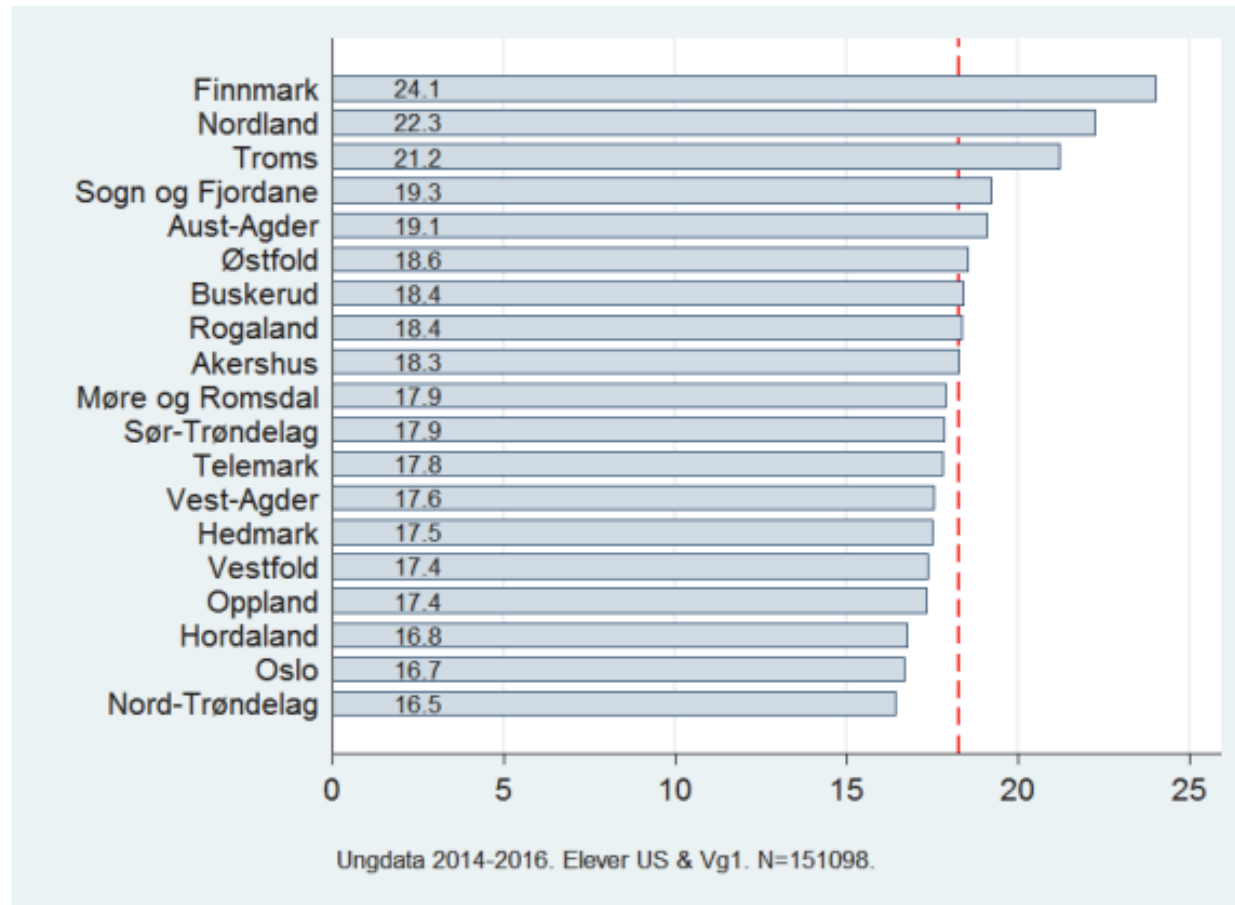
Svake relasjoner til minst en av indikatorene venner, foreldre eller skole er knyttet til:

- Flere med psykiske plager
- Dårligere helse
- Mer kriminalitet
- Mer rusbruk

Høyere andel utsatt ungdom i de tre nordligste fylkene

Figur 6. Andel som har ett utslag på utsatthetsindikatoren etter fylke

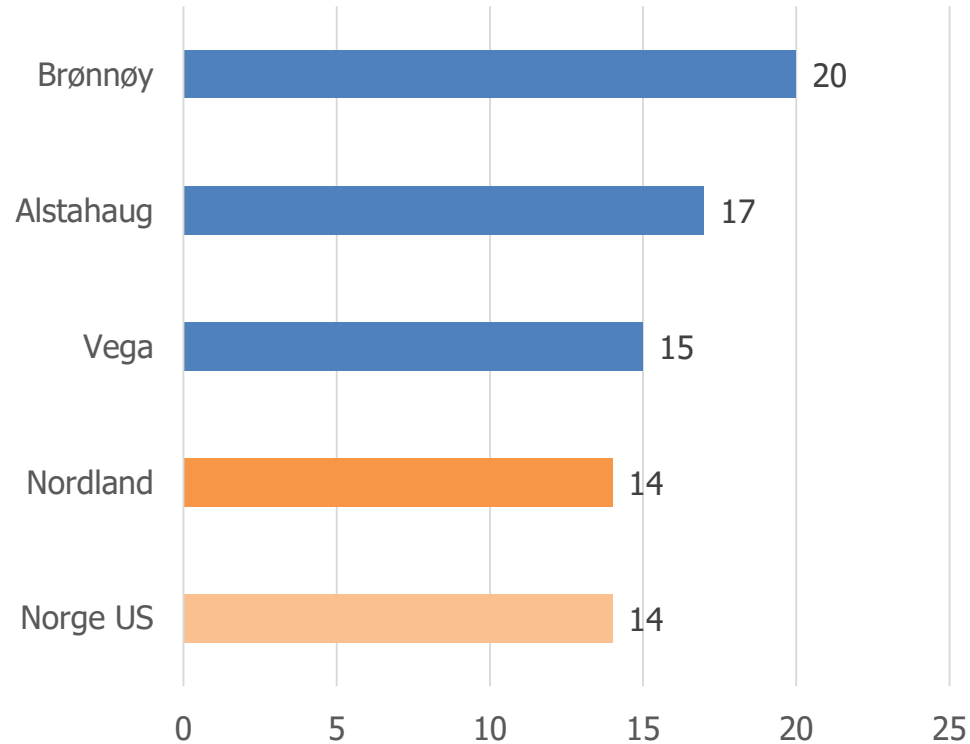

Kilde: Nova rapport 8/17

Depressivt stemningsleie

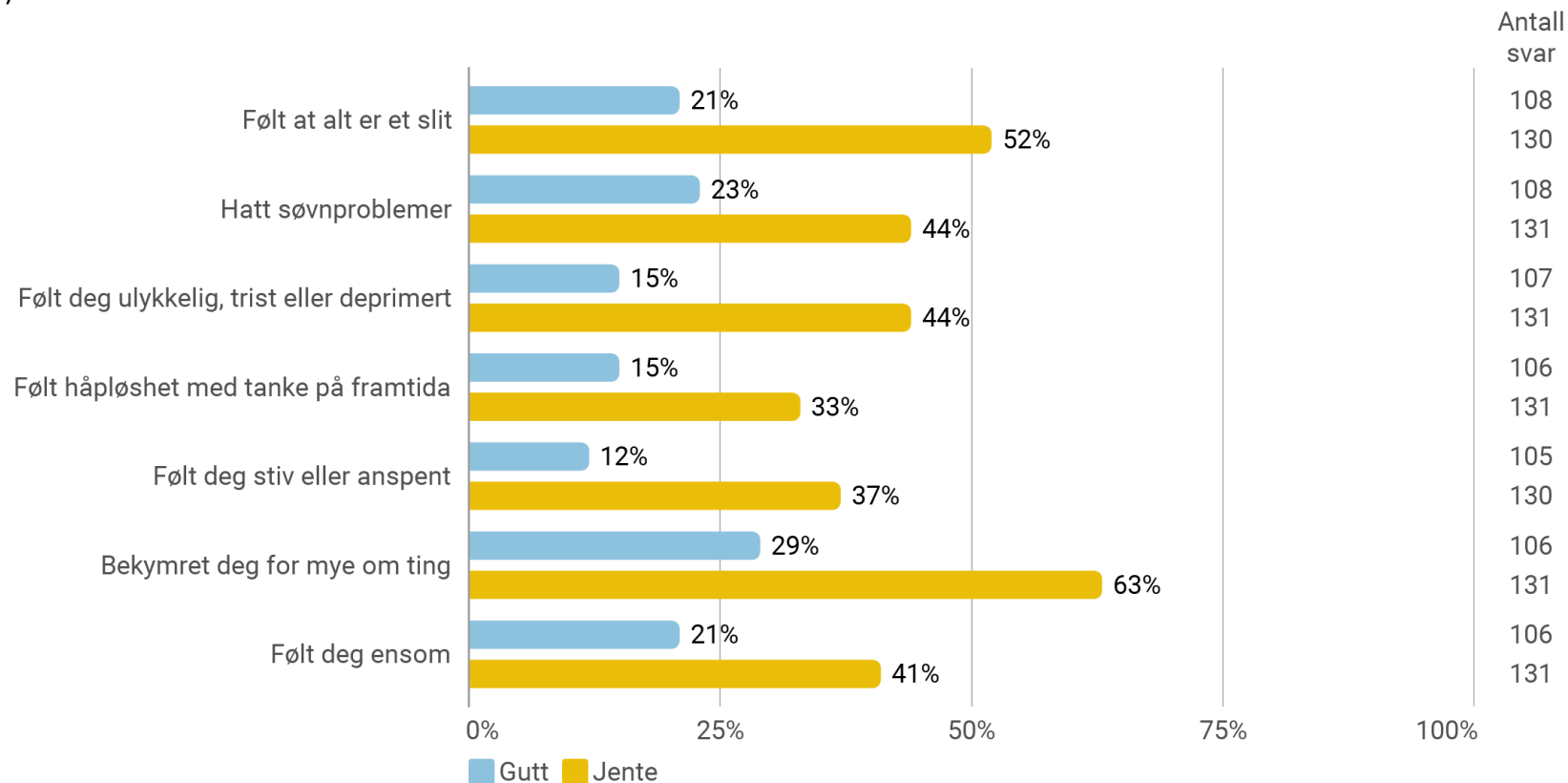
Depressivt stemningsleie: Andel som i gjennomsnitt har vært «ganske mye» eller «veldig mye plaget» av følgende ting sist uke:

- Følt at alt er et slit,
- hatt søvnproblemer,
- følt seg ulykkelig trist eller deprimert,
- følt håpløshet med tanke på framtida,
- følt deg stiv eller anspent,
- bekymret deg for mye om ting.

Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

Skeptisk til sykelligjøring

TVILER Marthe Schiller-Rognmo mener Ungdata-tallene gir et feilaktig bilde av hvordan unge jenter har det. FOTO Kalle Punsvik

Ungdatas fortelling om unge jenters psykiske helse som stadig forverres, har festet seg i det norske samfunnet. Men gir fortellingen et riktig bilde av virkeligheten? Forsker Marthe Schille-Rognmo tror ikke det.

Om Psykologforeningen

Vedtekter og retningslinjer

Utvalg, råd og
interesseforeninger

Internasjonalt arbeid

Nyheter og kommentarer

Aktuelt

[Hva er rusbehandling?](#)

[Hva er resiliens?](#)

[Når barn er på sykehus](#)

[Å være utøver av vold i
nære relasjoner](#)

[Å være offer for vold i nære
relasjoner](#)

[Hva er selvskading?](#)

[Hva er barnefaglig
sakkyndighet?](#)

[Hva er demens?](#)

[Søvn hos sped- og
småbarn](#)

[Hvordan fremme gode
spisevaner hos barn?](#)

[Hva er mindfulness og
selvmedfølelse?](#)

Psykisk helse i skolen fra 2020

Per Halvorsen

24. september 2018

Helse- og omsorgsminister Bent Høie lover «psykisk helse» i skolen fra 2020.

Statsråden fremførte løftet i [Dagsavisen 19. september](#).

– Det er gledelig at kunnskap om psykisk helse nå får innpass i skolen. Barn og unge trenger kunnskap for å forstå seg selv og ta gode valg i livet. Dette er en sentral del av skolens allmenndanningsprosjekt, sier visepresident Heidi Svendsen Tessand i Norsk psykologforening.

Gode lærer-elevrelasjoner

Hun mener gode relasjoner mellom lærer og elev er det aller viktigste skolen kan bidra med når det gjelder psykisk helse.

– Den viktigste byggesteinen i skolen er trygge menneskelige relasjoner. Det er grunnlaget for trivsel

” Å investere i et godt psykososialt skolemiljø er noe av det smarteste vi kan gjøre for barn og unges psykiske helse

Sosiale forskjeller i unges liv

Hva sier Ungdata-undersøkelsene?

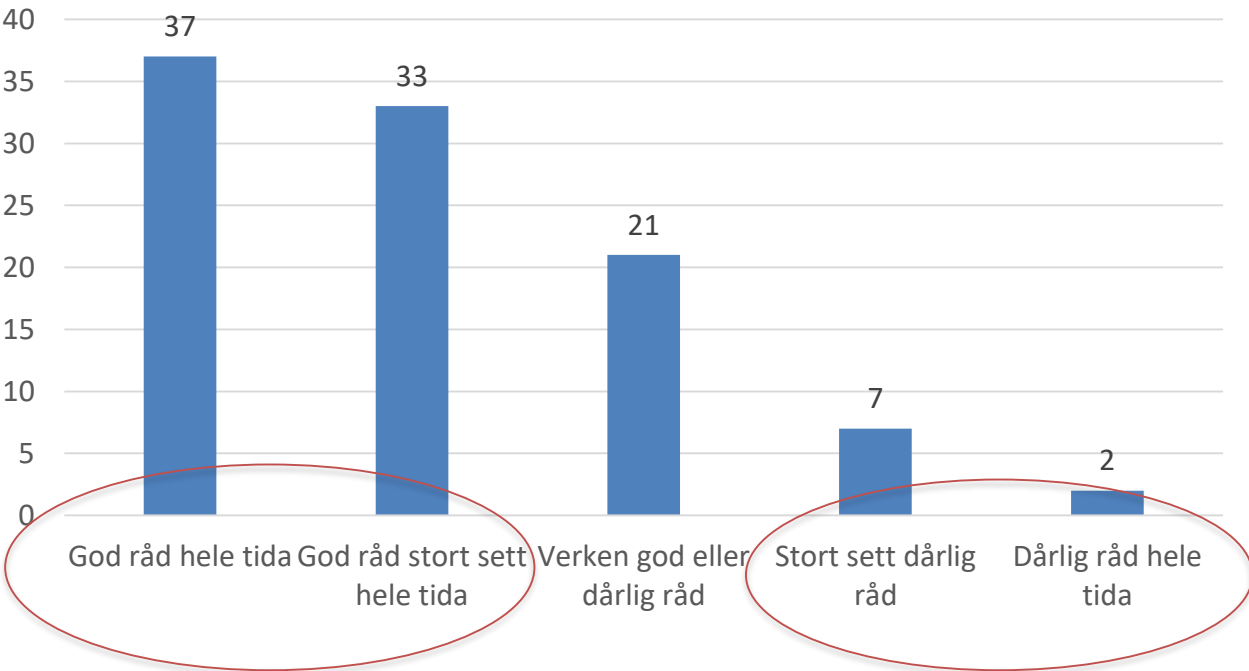
ANDERS BAKKEN, LARS ROAR FRØYLAND & MIRA AABOEN SLETTEN

«Det er systematiske mønstre i hvem som ikke har det så bra: desto flere sosioøkonomiske ressurser ungdommene har hjemme, desto høyere er ungdommenes livskvalitet.»

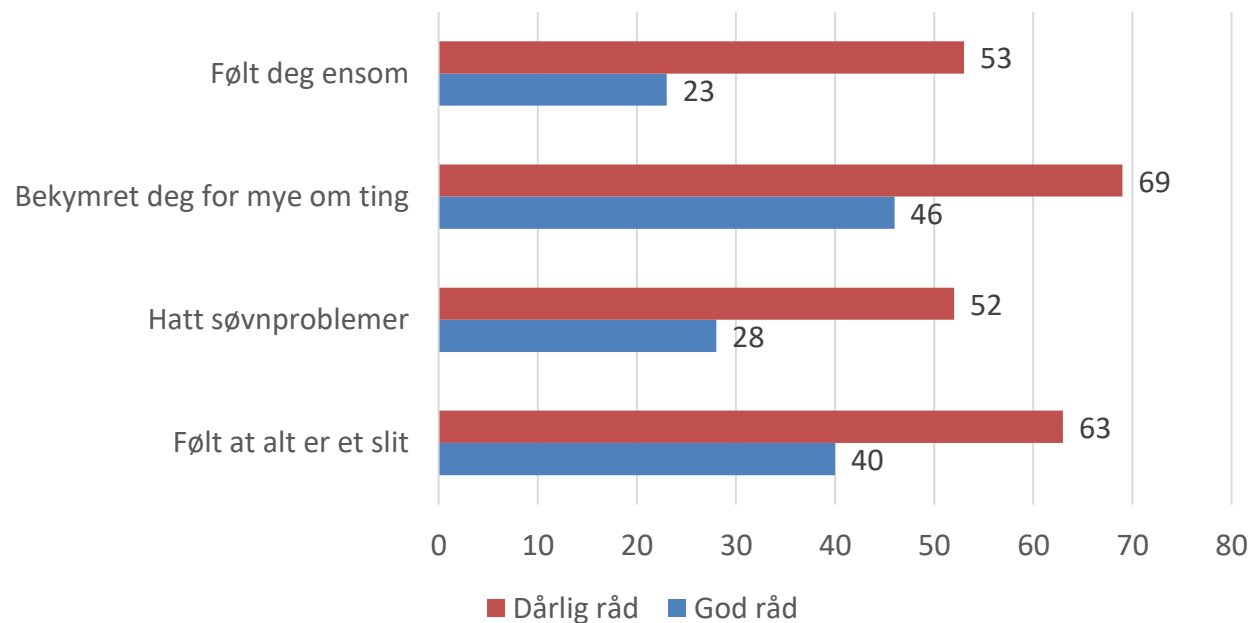

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

Finmark 2018,US og VGS, N=3098

Har du i løpet av siste uke vært plaget av noe av dette? (Andel «mye plaget» og «svært mye plaget», etter familieøkonomi)

Finnmark 2018, US og VGS,
N=2221

Tiltak for å redusere sosiale ulikheter blant barn og unge:

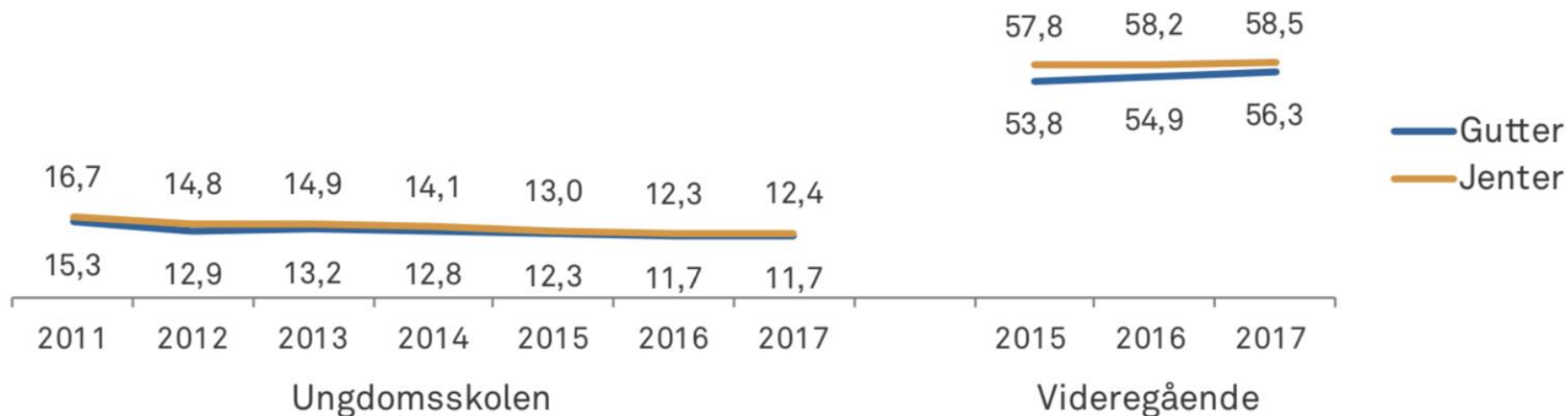
1. Redusere fattigdom i barnefamilier
2. Tidlig innsats blant annet ved å styrke helsestasjonen og skolehelsetjenesten
3. Redusere sosial ulikhet i bruk av barnehage
4. Tidlig og kontinuerlig innsats for å bedre prestasjoner og redusere ulikheter i frafall i videregående opplæring
5. Reformert og tiltak i skolen må komme elever som trenger det til gode
6. Styrket og tverretattlig oppfølging av ungdom som opplever helserelevante eller sosiale problemer.

Kilde: Espen Dahl m.fl: *Sosial ulikhet i helse 2014*

Norge: Alkoholbruk over tid

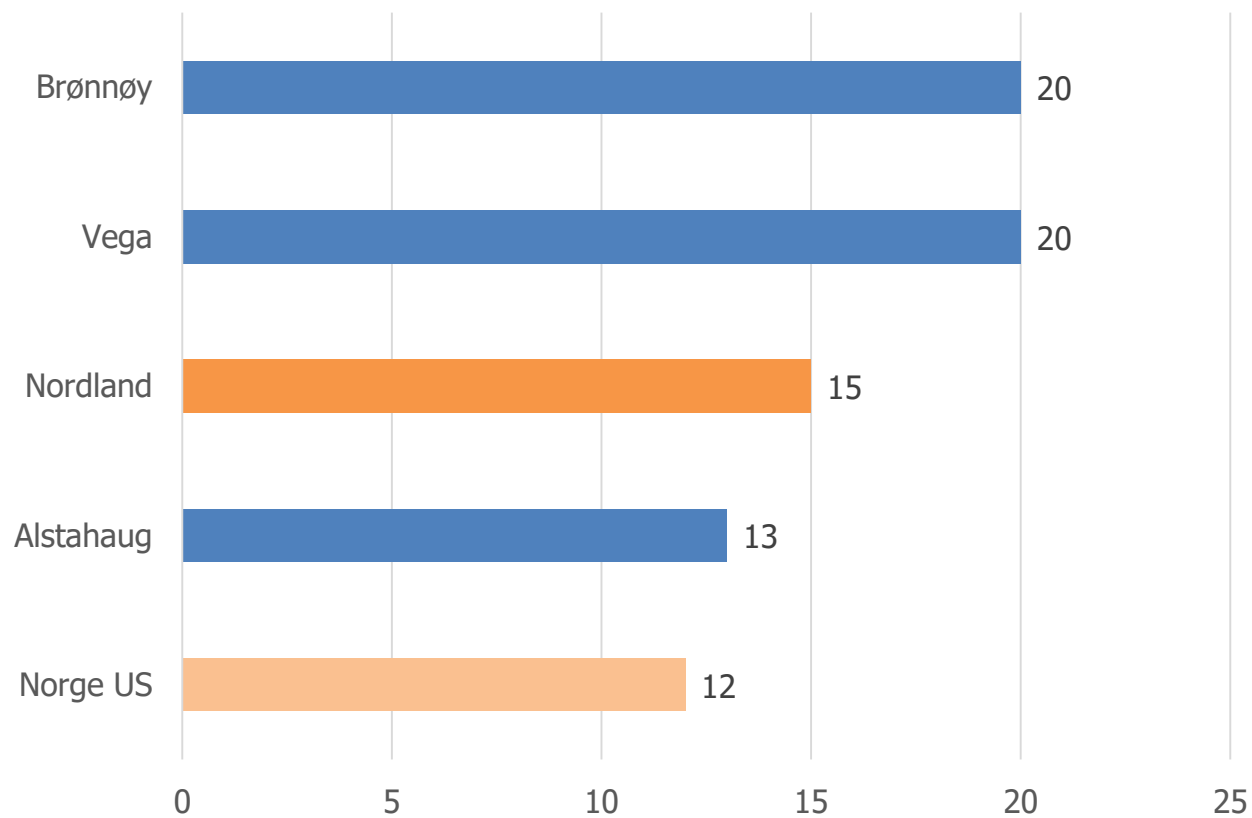
OSLOMET

Andel som har vært tydelig beruset – siste år

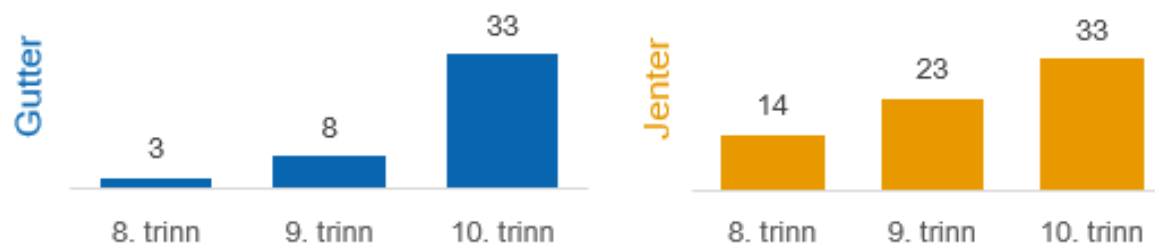
Alkoholbruk

(Andel som har vært beruset på alkohol i løpet av siste år)

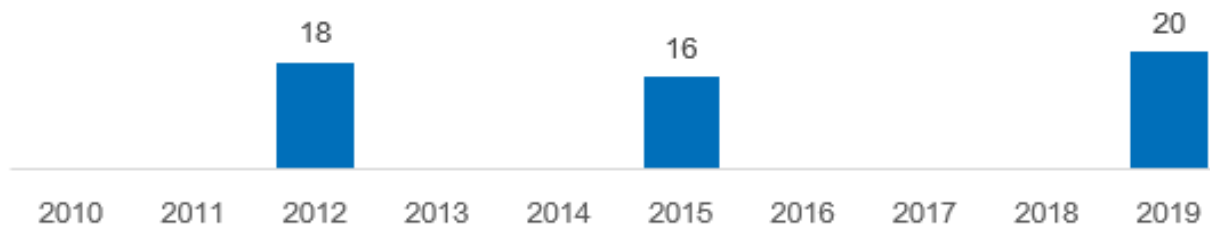
Prosentandel som har vært tydelig beruset siste år

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

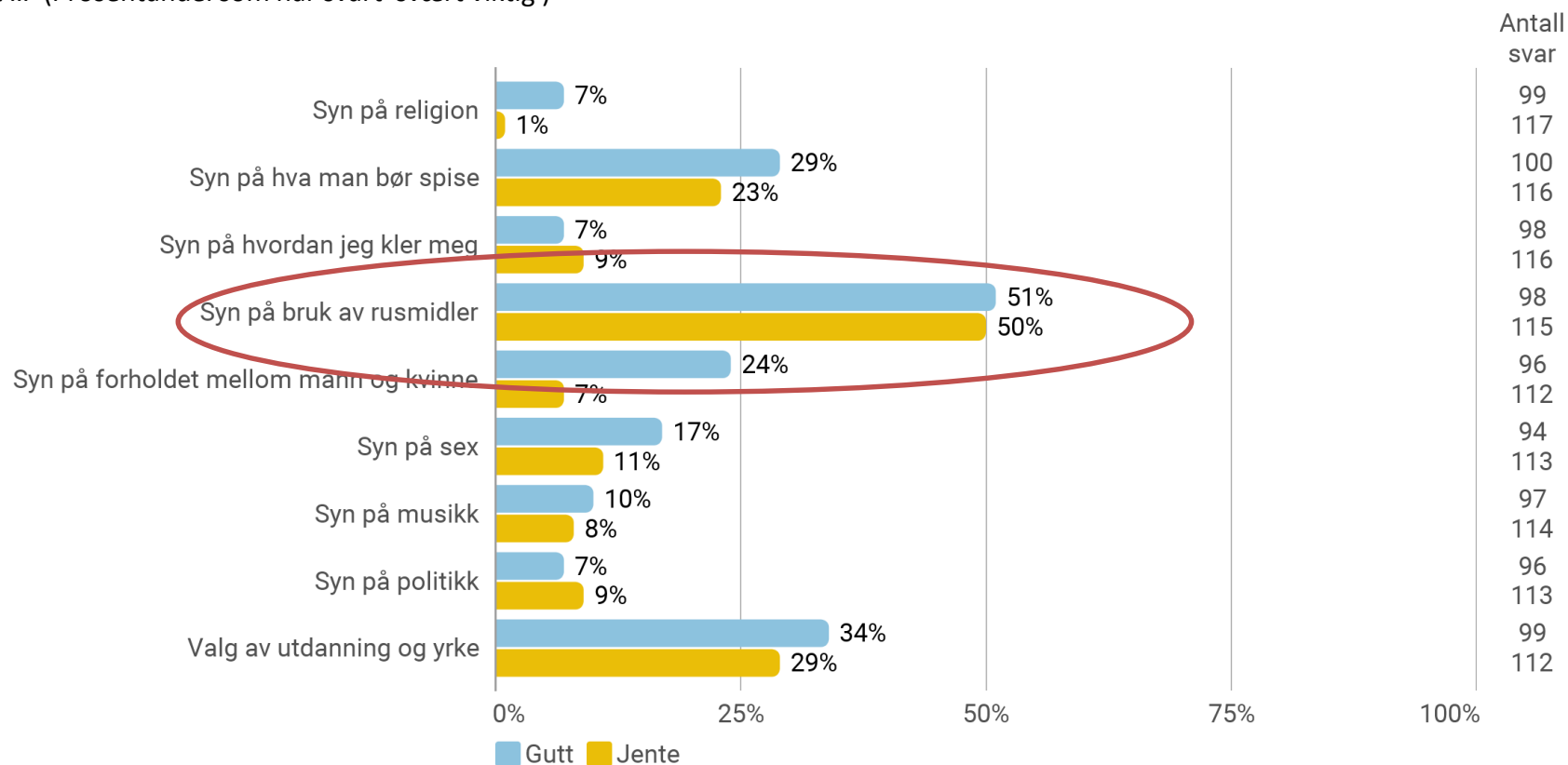
Tidstrend i Brønnøy

Prosentandel av ungdomsskoleelever som har vært tydelig beruset siste år

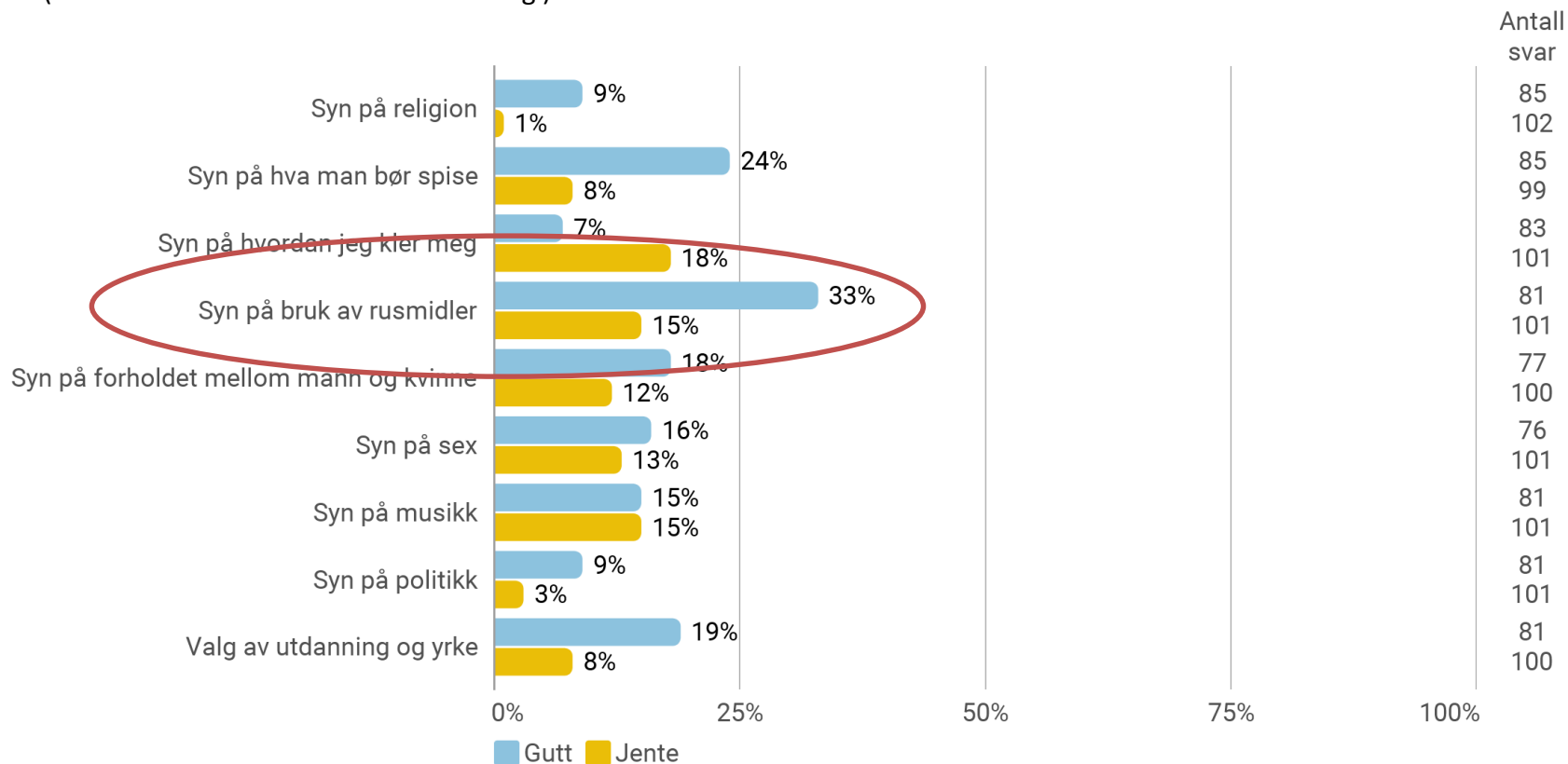
F4. Foreldres påvirkning

Hvor viktig er det for deg å rette deg etter meningene og holdningene til foreldrene dine når du skal ta stilling til spørsmål som angår ditt ... (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

F5. Venners påvirkning

Hvor viktig er det for deg å rette deg etter meningene og holdningene til vennene dine når du skal ta stilling til spørsmål som angår ditt ... (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

«Å ha mammas stemme med på fest»

- En problematisering av hvordan foreldre og venner påvirker de unges alkoholbruk

TIDSSKRIFT FOR ungdomsforskning

ÅRGANG 18 Nr. 2–2018

Å ha mammas stemme med på fest
En studie av hvordan ungdom beskriver påvirkning rundt eget alkoholbruk

«Nå har jeg endelig funnet noe jeg liker å gjøre»
En fokusgruppestudie av ungdom som har stått utenfor videregående opplæring

Generasjon prestasjon?
Ungdoms opplevelse av press og stress

Jenter på brett
Jenteskate som endringsprosess og alternativ til organisert ungdomsidrett

Sårbarhedens komedie
Et socio-eksistentielt blik på netdramaserien SKAM

Å ha lite der de fleste har mye
Nabolagets betydning for subjektiv fattigdom blant ungdom i Oslo

Mønster i foreldre-påvirkningen:

De unge lytter i stor grad til foreldrene..

- Mange har en åpen og ærlig kommunikasjon med foreldrene
- En del holdt tilbake informasjon, få fortellinger om løgn
- De kjenner godt til rådene fra foreldrene; (- ikke gå alene, ta vare på hverandre, drikke med måte, ringe hjem hvis behov..)
- Liten grad av uenighet og mistillit til foreldrenes råd, grenser
- Opptatt av å bevare en god tone med foreldrene, ikke bryte avtaler, beholde deres tillitt
- Har mammas/ pappas stemme med seg, helt inn i drikkesituasjonen

Samsvarer med tidligere forskning;

- «unge som har tydelige grenser hjemme, drikker mindre», og ; - «unge som får lov å drikke av foreldrene, drikker mer»

En tendens her => Ungdommer med nære, tette relasjoner til foreldrene, drikker mindre (??)

Mønster i venne-påvirkningen:

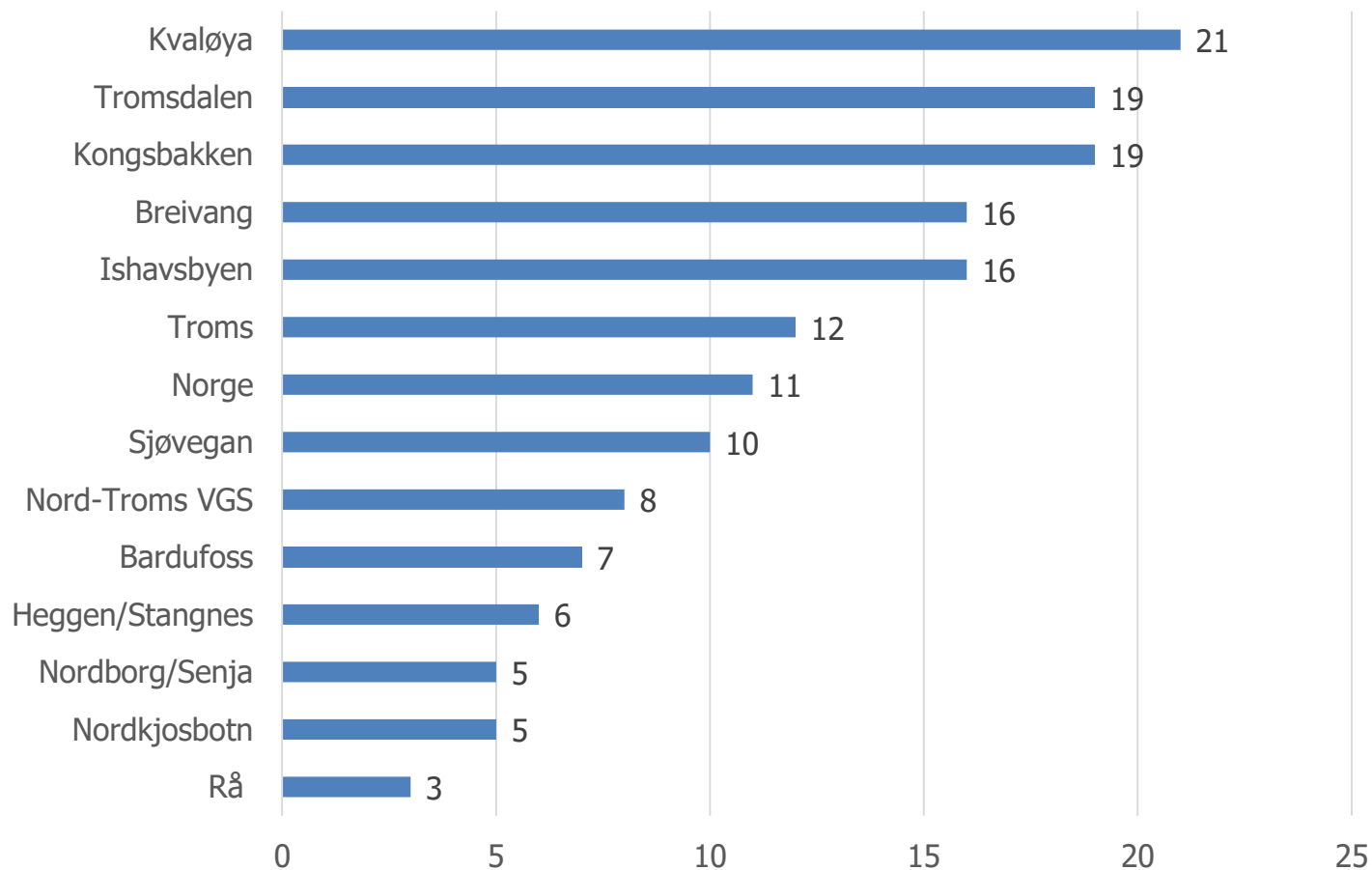

- * Det å bli invitert på fest => å være sosialt vellykket
- * Det foregår et sosialt spill i forkant av fest, om det skal drikkes eller ikke, hvor mye som skal drikkes, og hvor dette skal skje

Flere ideal:

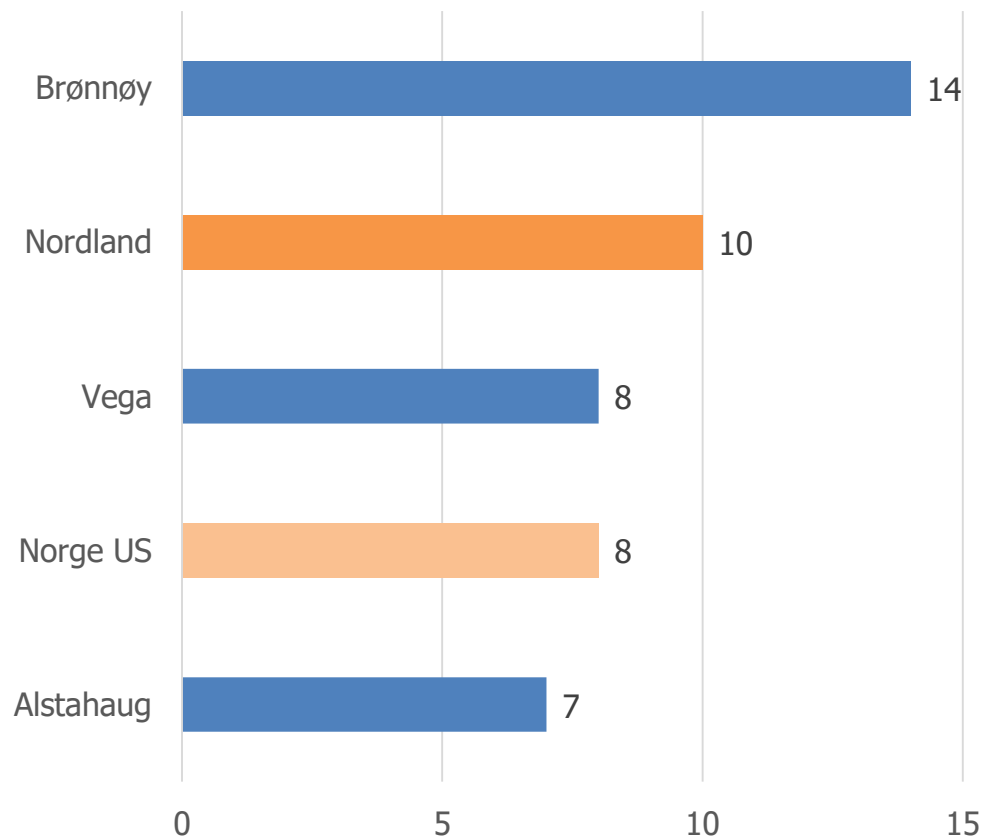
- Det å bestemme selv, ta egne valg omkring alkohol
- Å la seg styre av vennene; det blir oppfattet som et tegn på svakhet
- Å være tolerant og liberal ift. andres sine valg
- Å være inkluderende; «i min gjeng blir alle invitert»
- Det å ikke drikke blir (tilsynelatende) respektert, men...
- *Alle sier det ikke er noe drikkepress, men det er det. De vil bare ikke innrømme det. Når en sjeldent har lyst til å drikke på fest, sånn som meg, merker en fort at en ikke blir invitert til alle festene. De andre synes sikkert vi er kjedelige å ha med. (Hanna)*

Andel som har brukt hasj/marihuana siste år

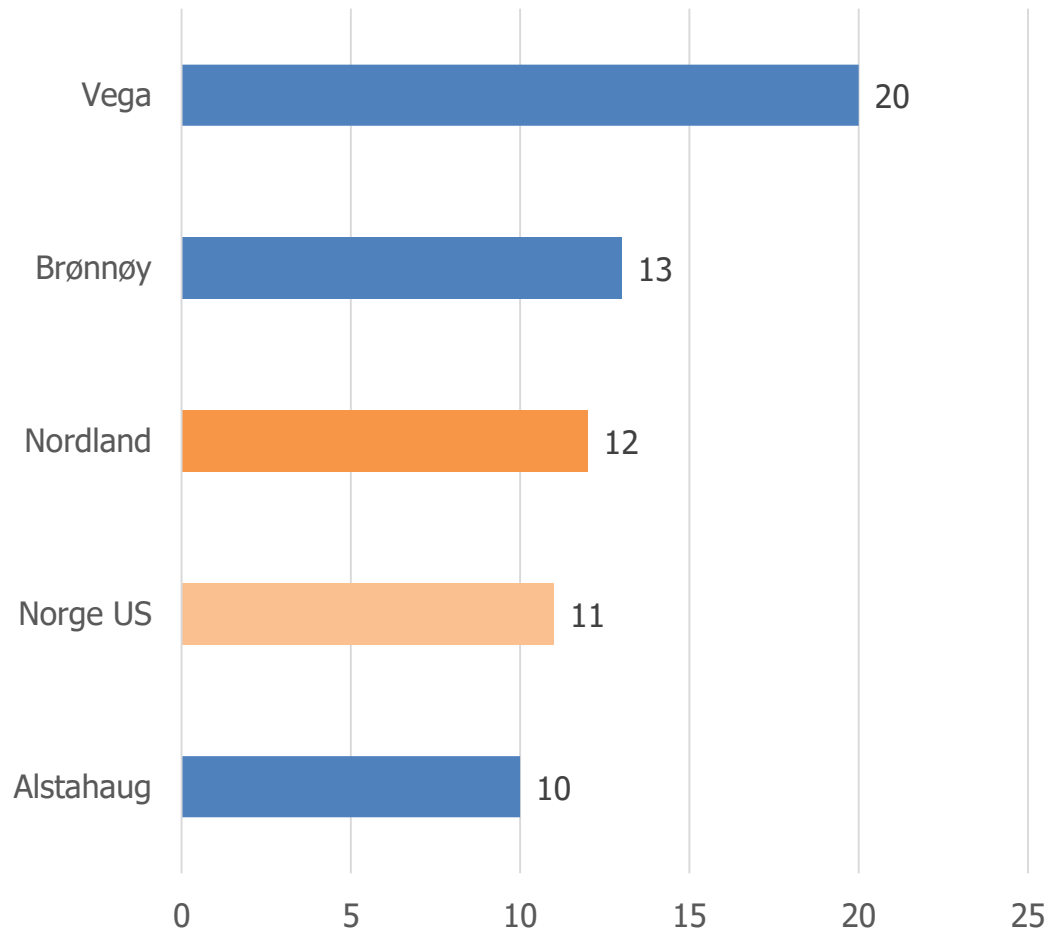
Mobbing

Andel som svarer «minst hver 14 dag på spørsmålet: Blir du utsatt for plaging/ trusler/ utfrysing av andre elever på skolen eller i fritida?

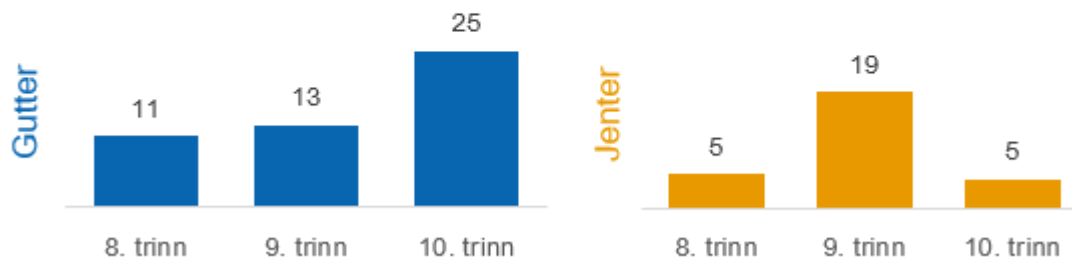
Vold

(Har du blitt utsatt for trusler om vold i løpet av siste år?
Prosentandel som har svart 1 gang eller mer)

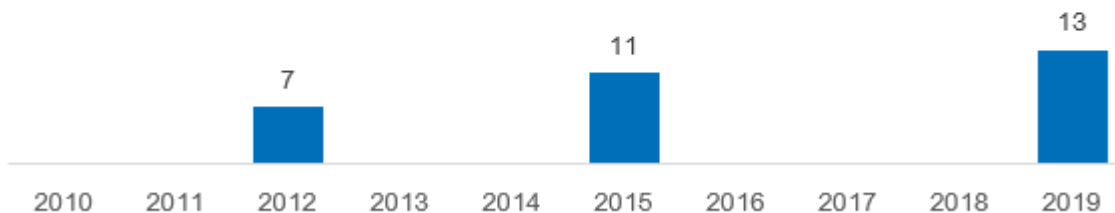
Prosentandel som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang siste året

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Tidstrend i Brønnøy

Prosentandel av ungdomsskoleelever som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang i løpet av det siste året

Ungdomsskoleelever i Brønnøy kommune

Tren
Sør

Standa

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

UNDERSØKELSEN:

ing

ungdata

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

Hva driver ungdom med? Hvordan har de det?

Ungdataundersøkelsen 2019 i
Sømna

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

ungdata KORUS
NORD

en 2019 i

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

Tidspunkt: Uke 7-9

Klassetrinn: 8. trinn, 9. trinn, 10. trinn

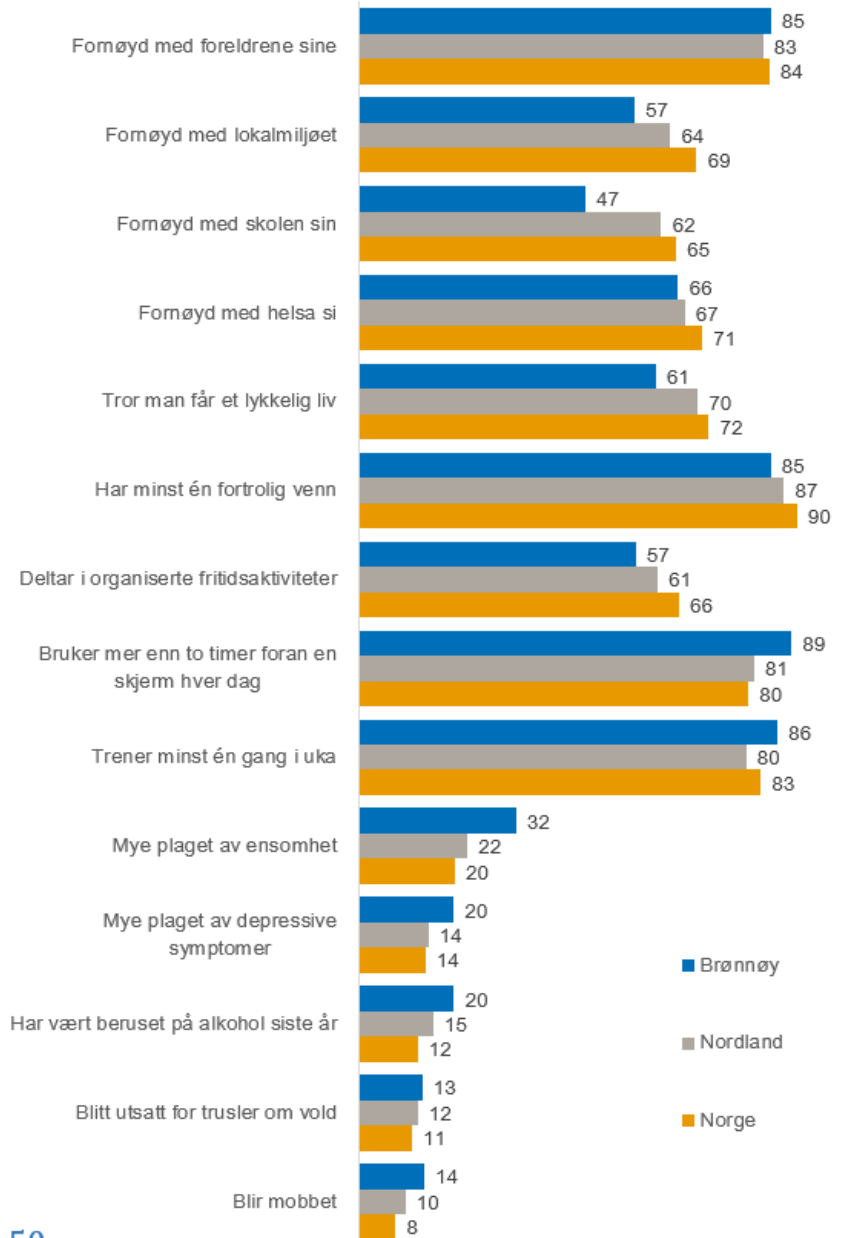
Antall elever: 96

Antall svar: 92

Svarprosent: 96%

Foto: Skjalg Bøhmer Vold

Oversikten bakerst i nøkkeltallsrapporten gir raskt et bilde av «ståa» i kommunen sammenliknet med fylket og landet.

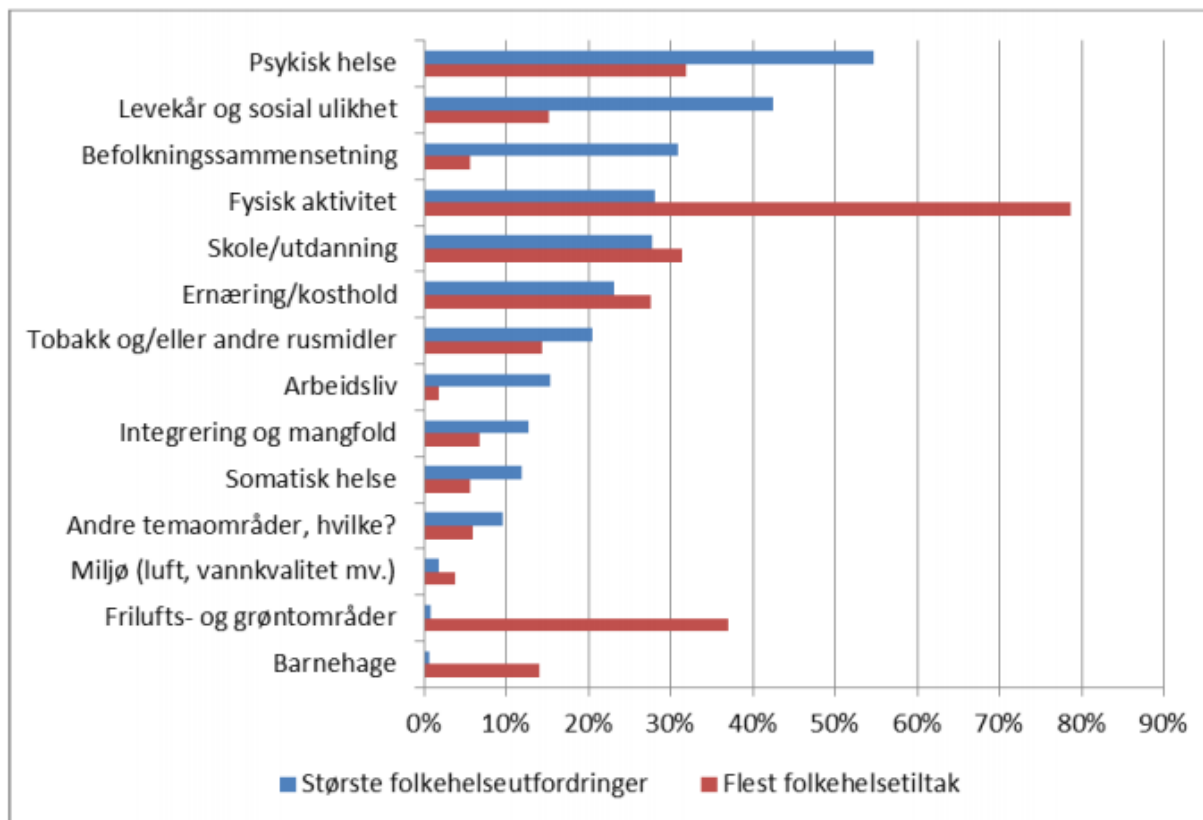
Takk for oppmerksomheten!

Helsefremmende tiltak – grunnmuren:

- Helsefremmende arbeid dreier seg bl.a. om å skape omgivelser som fremmer livskvalitet
- Livskvalitet: Frihet, autonomi, trygghet, mening, helse, livsglede, positive relasjoner, deltakelse, engasjement, mestring, selvutvikling, fravær av unødig lidelse, osv.
- Skjer på ulike arenaer: Bomiljø, lokalsamfunn, barnehage, skole, frivillig sektor m.m.
- Tilrettelegge for meningsfulle aktiviteter (som ikke nødvendigvis er rusforebyggende i seg selv)
- Tilrettelegge for trygge og rusfrie miljøer

Tiltak møter ikke alltid de største utfordringene

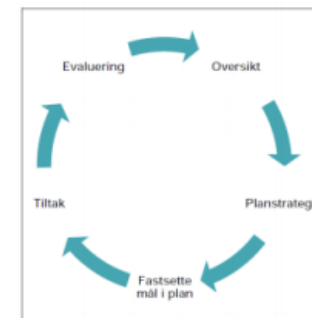

Kilde: Troms fylkeskommune

Helseoversikt – hvert fjerde år og løpende

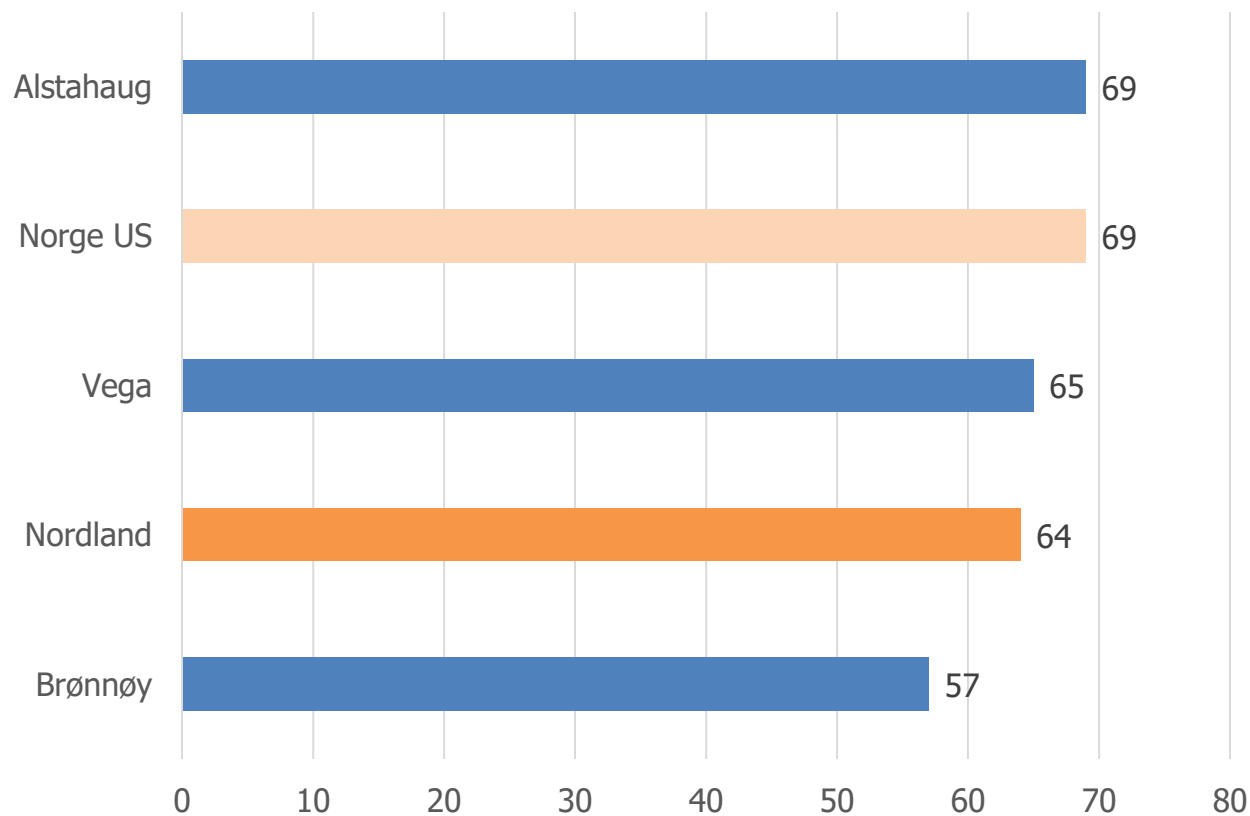
- Folkehelseloven med tilhørende forskrift stiller krav til kommuner og fylkeskommuner om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne.
- En slik oversikt danner selve grunnlaget for et kunnskapsbasert, systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.

Andelen som er fornøyd med lokalmiljøet

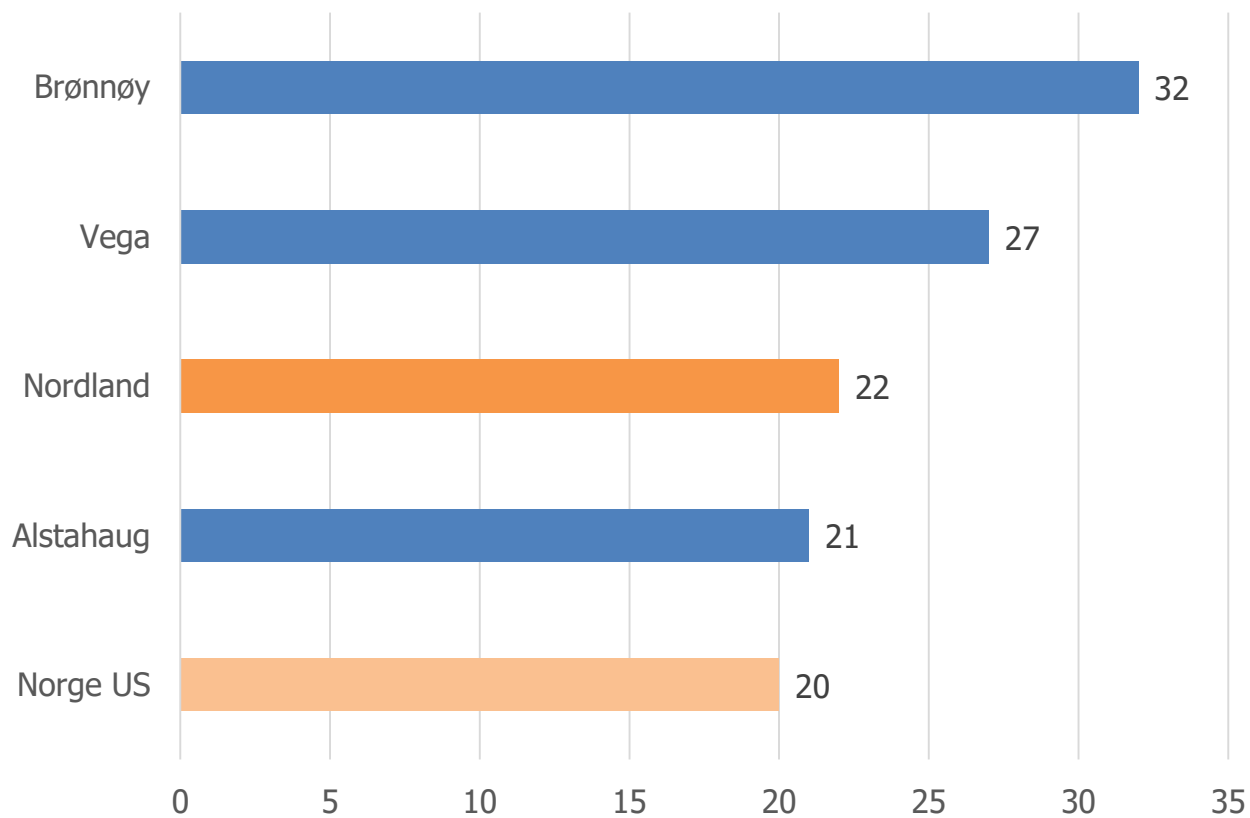

(Hvor fornøyd er du med lokalmiljøet der du bor? Andel som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd»)

Ensomhet

(Har du vært plaget av ensomhet i løpet av siste uke? Andel som har svart «ganske mye plaget» eller «veldig mye plaget»)

Espad report 2015, undersøkelse blant 15-16 åringer i Europa

